

Op zaoterdag in de teil

Elke waek 't eigeste liedje.

Wie is der vandaag as eerste aan de beurt? Ikke, nietes ikke, da's nie waor, wel waor. Vas pandoer, iedere zaoterdagmiddag was 't 't eigeste liedje. 'n Gezin meh elf blage, had zo z'n eige perikele, zo ok bi-j ons. De huusvesting alleen al, meh z'n dartiene woonde wi-j in een niet al te groot huus, met mor drie slaopkamers. Mien zes bruurs sliepe meh z'n alle op de grótste kamer, twee tweepersoonsbedde en 'n stapelbed. Ik sliep meh twee zuskes op de kleinste kamer, naeve 't tweepersoonsbed kon nog net 'n kinderbedje staon, aan 't voe:tenend sting 'n sinesappelkisje wa'k eiges beplek hah met behangpepier um de schoolboeke in te doe:n. Gi-j kon der ow kont nauwlijks kere. Mien jongste zuske het heel lang bi-j mien olders op de kamer geslaope. Toen ze vier was ging de oldste 't huus uut en wier dah probleem vaneiges opgelos. Op de grond lei blatum, van dah kouwe zeil. Elke waek, ik geleuf zelfs twee keer in de waek, moes ik baove zwabbere, de rolle stof vlaoge ow um de ore. Ik had ter gin haekel aan, integedeel, dah was veur mien de enige meugelekheid um 'n keertje allenneg te zin en dah buutte ik uut ok. De aovend teveure ha'k stiekem mien bibletheekboek meh naor baove genomme en elke keer a'k 'n kamer klaor hah, daok ik in 't boek. Soms was 't zó spannend da'k de tied glad vergat. "Bu'j now nog nie klaor", bulderde der dan 'n stem van onder uut 't trappegat. "Ja, bijna", riep ik dan en gauw moffelde ik 't boek onder 't kopkusse en zwabberde vlug-vlug de letste kamer af.

Meh zo'n trop blage was ter altied wel wat te belaeve, mor de badceremonie op zaoterdagmiddag spande toch wel de kroon.

Der was altied ru:zie wie der as eerste de teil in moech en ik praot now aover zo'n vieftig jaar geleje. Wi-j ginge één keer in de waek in de teil en wel op zaoterdagmiddag. Gi-j kreeg ok mor één keer in de waek schoon ondergrei, nao 't bad netuurlijk. (Zouwe ze toen gin las van remspore hebbe gehad?) Ik kan 't mien now nie meer veurstelle.

Effe terug naor de teil, dah was nl. 'n heel ritueel. Eers wier der 'n old gediend of 'n old vloerkleed aover de kokosmatte geleid, daor baovenop stinge twee veilingkiste van Veiling Zaender. Een supergrote zinke teil prijkte op de stevige kiste. 'n Uur van teveure hah mien moe:der al twee grote alleminium panne meh water op 't fenuus gezet. Want dah duurde minstens 'n uur veurdat dah water gläöjend heit was. Wi-j as blage, ik was op één nao de oldste, begonne dan te bekvechte, want a'j eers was ha'j bepaolde privileges. Nummer één begon meh schoon water, de inhoud van twee panne heit water hoog, en dah wier aangevuld met 'n emmer kold water netuurlek. 't Kwam nog niet ins tot de navel. De tied van 't aangenaam verpoze in 't heite water was kort, nao tien minute moes ie der al weer uut, want der stinge nog tien bruurkes of zuskes te wachte. Op 'n gegeve moment was mien moe:der 't zat, elke zaoterdag dah gemier en gemauw wie eers moech. "Vandaag", zei ze, "is de oldste 't eers aan de beurt, volgende waek de tweede, dah was ik, en zo gaon wi-j de hele ri-j af en dan beginne wi-j weer van veur af aan.

Dah warkte, mor nao 'n poosje begon 't getouwtrek opni-j en meende veural mien bruurs dah ze toch ech disse keer aan de beurt ware. Ok daor wis mien moe:der raod met, zi-j hah gin kalender, gin agenda en ok gin digitaal apperaat nodeg. Nee, zi-j had 't gewoon opgeslage in eur kop wie der de veurege waek as eerste was gewes. De volgende van de ri-j kon zich uutkleje en gin genäöl. Mien moe:der was wat dah betref beheurlek strant, gi-j kon eur niks wies make, mor daornaeve was ze toch ok 'n hele lie:ve moe:der.

Ao, lekker warm was dah water zeg en nog zo schoon. As der één was gewes wier der 'n halve pan heit water bi-j gegaote. 't Waterpeil steeg, mor naovenant ok de smaeregheidsgraad. De letste hah geluk, die moch der wah langer inblie:ve, mor zoas ik al zei was 't water beheurlek vervuuld. Der was ok nog iets heel speciaals, der dreef nl. een witte flinterdunne laog op 't water. Ik geleuf dat dah iets van kalkaanslag was, lao doe:n, die witte laog bleef ok aan ow lief plekke. A'j ow dan af moes dreuge met 'n plankharde handdoek ha'j wel wark um al die schilfers af te boene en 't vuu:ide ok zo vetteg aan.

Mor één keer, ik zal 't nooit vergaete, mien jongste bruurke van 2 jaor zat net in de teil en der ware der 'n paar meh mekaar aan 't nipse en aan 't sjenke. Ze groppe de teil vas en hoe 't kwam, niemand kon 't naovertelle en niemand had 't gedaon, mor met 'n elegante zwaai kieperde de teil um met mien bruurke en water en al. Gottegottegot, wat een toestand zeg. Gelukkeg hadde wi-j gin parket of dure vloerbedekking, nee, gestreepte kokosmatte in veurhen heldere kleure.

Mien moe:der die op 't geblaer afkwam, bleef rusteg in 't deuregat staon um zich de hele elend te kunne aoverzie:n. Waar ow, dachte wi-j, now zu'j 't hebbe, mor niks van dah, doodgemoedereerd sting ze daor met de hande in de zied te wachte. "War 'n geluk", zei ze, "dah Kees den eerste was, weineg water en nog schoon ok. De matte konde nog wel een schoonmaakbeurt gebruke, dah schaelt mien een hoop wark. Ondertusse grop ze 'n stapel luiers van taofel, die lage of hinge toch altied in huus en as 'n razende Roeland wiere de vale kokosmatte umgetoverd tot 'n "smetteloos" wit drie-laogs dik luiertapijt.

De res van de dag en ok de hele zondag nog hebbe wi-j ons gedeis gehouwe, want 'n tweede keer der zo goe:d van afkomme, dah zol wel 'n merakel zin.

Door: An Bloemberg